



JUSTITSMINISTERIET

Justitsministeren

Statsrevisorernes Sekretariat
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

31 OKT. 2019

Dato:
Dok.: 1236283

Ministerredegørelse vedrørende Statsrevisorernes og Rigsrevisionens beretning nr. 19/2018 om indsatsen for at opkræve og inddrive politibøder og -krav

Jeg har den 16. august 2019 modtaget Statsrevisorernes og Rigsrevisionens beretning nr. 19/2018 om indsatsen for at opkræve og inddrive politibøder og -krav. Statsrevisorerne har på den baggrund anmodet mig om en redegørelse for, hvilke foranstaltninger og overvejelser beretningen giver anledning til, jf. lov om revisionen af statens regnskaber m.m. § 18, stk. 2.

Indledningsvis vil jeg gerne kvittere for beretningen. Opkrævning og inddrivelse af politibøder og -krav er, som Statsrevisorerne og Rigsrevisionen påpeger, en vigtig del af fuldbyrdelsen af visse typer af straf til borgere eller virksomheder, som ikke overholder landets lovgivning. Det er selvsagt utilfredsstillende, at der i dag fortsat er udfordringer med både politiets indsats for at opkræve politibøder og -krav og oversendelsen af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

På den baggrund er jeg enig i, at det er vigtigt, at politiet bl.a. i samarbejde med myndighederne på Skatteministeriets område får løst de udfordringer, Rigsrevisionen påpeger i sin beretning, hvilket jeg også har indskærpet over for Rigspolitiet.

Det bemærkes overordnet, at Rigsrevisionen ikke i sin beretning har medtaget udviklingen af det nye inddrivelsessystem (PSRM), herunder den fremtidige tilslutning af politiets systemer. Nogle af de foranstaltninger og overvejelser, der fremgår nedenfor, indgår som en del af arbejdet med den fremtidige tilslutning og er derfor allerede igangsat.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Praksis for opkrævning og oversendelse af fordringer til inddrivelse

Rigsrevisionen har i sin beretning konstateret en række uhensigtsmæssigheder ved Rigspolitiets praksis for opkrævning og oversendelse af fordringer til inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden (Gældsstyrelsen). *For det første* kritiseres det, at politiets praksis i nogle tilfælde har været i strid med gældsinddrivelsesloven, hvilket Statsrevisorerne også kritiserer i deres bemærkninger. *For det andet* viser undersøgelsen, at det fortsat fremgår af bødebekendtgørelsen, at politiet kan sende fordringer direkte til Gældsstyrelsen, hvis en skyldner anmoder om det, selvom betalingsfristen endnu ikke er udløbet. *For det tredje* viser Rigsrevisionens undersøgelse, at politiet ikke opkræver bøder i overensstemmelse med fristerne i bødebekendtgørelsen.

Ved en ændring af bl.a. gældsinddrivelsesloven i marts 2017 blev hjemlen til at oversende fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, før betalingsfristen var udløbet, hvis skyldneren anmodede om det, ophævet. Rigsrevisionens undersøgelse viser, at politiet fortsat har oversendt fordringer til inddrivelse, selvom alle opkrævnings- og rykkerprocedurer ikke har været forsøgt, hvilket er et krav i gældsinddrivelsesloven.

Rigspolitiet har hertil oplyst, at politiets bødesystem i perioden fra lovændringens ikrafttrædelse den 1. april 2017 frem til april 2019 ikke har haft en systemteknisk opsætning, der kunne forhindre, at oversendelsen af fordringer til inddrivelse kunne ske, hvis skyldneren selv anmodede om det, selvom betalingsfristen ikke var overskredet.

Rigspolitiet har oplyst, at der i starten af april 2019 blev gennemført en systemteknisk ændring, hvorved processerne for oversendelse af fordringer til inddrivelse blev mere automatiserede. Samtidig er det ikke længere teknisk muligt at sende fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, før den sædvanlige rykkerprocedure er gennemført.

Det er selvsagt utilfredsstillende, at politiet i en periode på to år har haft en praksis, som ikke har været i overensstemmelse med gældsinddrivelsesloven. Samtidig noterer jeg mig, at Rigspolitiet i april 2019 har implementeret en teknisk løsning, der sikrer, at fordringer bliver oversendt i overensstemmelse med lovgivningen.

Rigsrevisionen har ligeledes bemærket, at muligheden for at sende fordringer direkte til Gældsstyrelsen, hvis en skyldner anmoder om det, fortsat fremgik af bødebekendtgørelsen og -vejledningen i august 2019.

Justitsministeriet oplyste i april 2019 til Rigsrevisionen, at bødebekendtgørelsen og -vejledningen ville blive konsekvensrettet i overensstemmelse med gældsinddrivelsesloven. Ændringen af bødebekendtgørelsen og -vejledningen forventes afsluttet inden den 1. december 2019.

Rigsrevisionens undersøgelse viser endvidere, at politiet ikke opkræver bøder i overensstemmelse med fristerne i bødebekendtgørelsen. I henhold til bødebekendtgørelsens § 3 skal opkrævning af politiets krav ske, så snart kravet kan fuldbyrdes, dvs. så snart bøden mv. er vedtaget eller pålagt ved dom.

Rigspolitiet har oplyst, at politiets opkrævningsskrivelser indeholder krav om indbetaling inden 20 dage for alle andre typer af krav end tvangsbøder, jf. bødebekendtgørelsens § 3, stk. 3. Politiets bødesystem indeholder derudover en yderligere teknisk frist på 10 dage for at undgå, at sagen sendes i retten eller til inddrivelse, inden politiet har registreret indbetalingen. Denne situation kan f.eks. opstå, hvis en indbetaling sker på en helligdag eller i en weekend, så politiet ikke når at modtage oplysning om indbetaling fra banken, inden sagen sendes videre til domstolene eller til Gældsstyrelsen med henblik på inddrivelse.

Jeg har over for Rigspolitiet indskærpet, at opkrævning af bøder selvsagt skal ske i overensstemmelse med fristerne i bødebekendtgørelsen. Jeg har samtidig indskærpet, at det er helt afgørende, at der hurtigst muligt findes en løsning på, at bøderne for nuværende ikke opkræves i overensstemmelse med fristerne. Justitsministeriets departement er i dialog med Rigspolitiet herom.

Politiets registreringer af fordringer

Rigsrevisionen har i sin beretning yderligere konstateret en række problemer og uhensigtsmæssigheder vedrørende politiets registrering af fordringer, herunder ift. forældelsesfrister for konfiskationer, sammenlægning af renter og hovedstol for erstatningskrav samt forkert registrering af fordringer med solidarisk hæftelse. I tillæg hertil kom der med ændringen af inddrivelsesbekendtgørelsen i maj 2018 nye krav til de oplysninger, der skulle medsendes fordringerne ved oversendelse til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Rigspolitiet og politiet har derfor dels haft brug for at gennemføre et oprydningssarbejde i forhold til de fordringer, der er oversendt til de tidligere inddrivelsessystemer RIS og EFI samt til det midlertidige inddrivelsessystem

DMI, og dels at gøre politiets bødesystem klar til oversendelse af fordringer til det nye inddrivelsessystem PSRM.

Rigspolitiet forventer på baggrund af dialog med Udviklings- og Forenklingsstyrelsen, at politiets bødesystem kan blive tilsluttet PSRM i december 2019, således at politiets bøder mv. kan oversendes til PSRM. Der er p.t. et testforløb i gang med henblik på denne tilslutning. Arbejdet med at berige de eksisterende fordringer med supplerende oplysninger og rette oversendte fejl har været i gang sideløbende med disse aktiviteter.

Det bemærkes i den forbindelse, at Gældsstyrelsen den 23. oktober 2019 har oplyst over for Rigspolitiet, at den udmeldte forsinkelse af det nye inddrivelsessystem fra skatteministeren samme dato på nuværende tidspunkt ikke forventes at få betydning for tidsplanen for politiets tilslutning til PSRM.

Tilslutningen af politiets bødesystem til PSRM er en forudsætning for, at politiets eksisterende fordringer endeligt kan konverteres fra RIS, EFI og DMI til PSRM med de supplerende oplysninger og rettelser. Derfor har tilslutningen af politiets bødesystem til PSRM stort fokus hos politiet.

Rigspolitiet har oplyst, at politiet er i gang med at kortlægge mulighederne for at berige de fordringer, der er oversendt til RIS, EFI og DMI, med supplerende oplysninger i forhold til de nye krav, der er stillet til fordringernes indhold og oplysninger. Kortlægningen sker i samarbejde med Kammeradvokaten og Gældsstyrelsen.

Tilknytningen af supplerende oplysninger til de eksisterende fordringer vil for en større andel af fordringerne kunne ske ved en teknisk udsøgning, mens andre typer af fordringer forudsætter en manuel gennemgang af de konkrete sager med henblik på at rette fejlene. Rigspolitiet har oplyst, at det indledende arbejde i forhold til denne manuelle gennemgang, hvilket bl.a. indebærer fremskaffelse af de konkrete sagsakter, er igangsat.

Erfaringerne fra de igangværende aktiviteter vedrørende overgangen til PSRM og berigelsen af de eksisterende fordringer indarbejdes derudover i kravspecifikationen til politiets nye bødesystem. Politiet forventer at implementere det nye bødesystem medio 2021. Rigspolitiet forventer, at det nye bødesystem bl.a. vil kunne håndtere nogle af de krav, som indgår i oprydningsarbejdet, og som i dag behandles og oversendes ved en manuel indberetning, herunder adskillelse af renter og hovedstol for erstatningskrav samt korrekt registrering af fordringer med solidarisk hæftelse.

Som nævnt er opkrævning og inddrivelse af politibøder og -krav, som Statsrevisorerne og Rigsrevisionen påpeger, en vigtig del af fuldbyrdelsen af visse typer af straf til borgere eller virksomheder, som ikke overholder vores lovgivning. Det er således helt afgørende, at politiet i samarbejde med myndighederne på Skatteministeriets område får løst de udfordringer, Rigsrevisionen påpeger i sin beretning, hvilket jeg også har indskærpet over for Rigspolitiet.

Fremdrift i samarbejdet om løsningsmodeller for oversendelse af fordringer til inddrivelse

Udviklings- og Forenklingsstyrelsen, Kammeradvokaten og Rigspolitiet har siden 2016 analyseret og drøftet politiets praksis for at oversende fordringer til inddrivelse. Ifølge Rigsrevisionen har der været en begrænset fremdrift i dette arbejde, og Rigsrevisionen finder det ikke tilfredsstillende, at arbejdet har taget så lang tid.

På den baggrund finder Statsrevisorerne det væsentligt, at Justitsministeriet og Skatteministeriet nu vil prioritere samarbejdet om løsningsmodeller for oversendelse af fordringer fra politiet til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Rigspolitiet har hertil oplyst, at der bl.a. for at sikre fremdrift i samarbejdet er nedsat en styregruppe med repræsentanter fra Udviklings- og Forenklingsstyrelsen, Gældsstyrelsen og politiet. Styregruppen skal følge de forskellige igangværende projekter i forhold til både oprydningsarbejdet vedrørende de fordringer, der er oversendt til de tidligere inddrivelsessystemer, og arbejdet med at forberede oversendelsen af kommende fordringer til PSRM. Rigspolitiet har oplyst, at der har været afholdt et styregruppemøde i maj 2019, og at der er planlagt endnu et styregruppemøde 27. november 2019.

Jeg har i den forbindelse bedt Rigspolitiet om i videst muligt omfang at bidrage til, at der sker fremdrift i samarbejdet med Udviklings- og Forenklingsstyrelsen og Gældsstyrelsen, og at der så vidt muligt ikke kommer flere forsinkelser i arbejdet.

Rigsrevisionen bemærker i forlængelse af ovenstående, at Rigspolitiet bærer en del af ansvaret for, at der ikke tidligere er skabt klarhed over mulighederne for at berige politiets fordringer med de nødvendige oplysninger. Rigsrevisionen påpeger i den forbindelse, at Rigspolitiet i september 2018 i forbindelse med kortlægningsforløbet med Kammer-

advokaten og Gældsstyrelsen ved en fejl oplyste, at gerningstidspunkt ikke kunne udsøges maskinelt i politiets systemer.

Rigspolitiet har hertil oplyst, at fejlen blev afklaret kort tid efter, da Kammeradvokaten gjorde Rigspolitiet opmærksom på fejlen allerede i slutningen af september 2018. Fejlen opstod på grund af en misforståelse, da besvarelsen oprindeligt var baseret på, om oplysningen kunne findes i politiets bødesystem. Oplysningerne om gerningstidspunkt findes i stedet i politiets sagsbehandlingssystem, og politiet kan derfor godt fremfinde oplysningen maskinelt.

Tvangsbøder og forvandlingsstraf

Afslutningsvis konstaterer Rigsrevisionen, at der ikke har været en tilfredsstillende indsats for at sikre, at tvangsbøder og forvandlingsstraf anvendes som tiltænkt. *For det første* viser Rigsrevisionens undersøgelse, at der ikke har været iværksat forvandlingsstraf siden 2015. *For det andet* finder Rigsrevisionen det ikke er tilfredsstillende, at politiet hverken har opkrævet tvangsbøder eller oversendt fordringer vedrørende tvangsbøder til inddrivelse hos Gældsstyrelsen med en kadence, der svarer til den frekvens, bøderne er idømt. Derudover har der været eksempler på, at politiet ikke har tilbagekaldt fordringer vedrørende tvangsbøder fra inddrivelse, når forholdet er udbedret.

Af Rigsrevisionens beretning fremgår, at Skatteministeriet har oplyst, at Gældsstyrelsens begrænsede muligheder for at inddrive fordringer i DMI betyder, at styrelsen ikke har kunnet sende sager om fordringer vedrørende tvangsbøder tilbage til politiet med henblik på iværksættelse af forvandlingsstraf, da det forudsætter, at alle inddrivelsesskridt er udtømt. Rigsrevisionen nævner i sin beretning, at Skatteministeriet tager kritikken til efterretning og har oplyst, at ministeriet på den baggrund vil have særligt fokus på at inddrive fordringer vedrørende tvangsbøder.

Rigspolitiet har hertil oplyst, at Rigspolitiet er i dialog med Gældsstyrelsen om iværksættelse af forvandlingsstraf, herunder om hvordan de tekniske processer for iværksættelse af forvandlingsstraf skal være fremover. Gældsstyrelsen har til Rigspolitiet oplyst, at der er et arbejde i gang med udarbejdelse af rykkerskrivelser og tilpasning af systemer. Gældsstyrelsen har til Rigspolitiet oplyst, at Gældsstyrelsen forventer at påbegynde udsendelsen af de nye rykkerskrivelser i november 2019. Justitsministeriet vil følge dette tæt med henblik på at sikre, at forvandlingsstraf hurtigst muligt igen kan anvendes.

Rigspolitiet har yderligere oplyst, at politiet for at sikre, at opkrævningen af fordringer vedrørende tvangsbøder følger den frekvens, der er fastsat i dommen, ændrede praksis i december 2018. Tidligere havde politiet – som Rigsrevisionen påpeger – i nogle tilfælde samlet opkrævningerne af fordringerne vedrørende tvangsbøderne til en månedlig opkrævning uagtet, at der burde have været udsendt en opkrævning med en anden frekvens.

Det bemærkes i tillæg til beretningen, at Rigspolitiet har oplyst, at Politiets Administrative Center (PAC) ikke har oversendt fordringer vedrørende tvangsbøder til inddrivelse hos Gældsstyrelsen siden december 2018, hvor Gældsstyrelsens daværende fordringshaverportal blev lukket. Det er Rigspolitiets umiddelbare vurdering, at ingen af fordringerne vedrørende tvangsbøderne er forældede i den periode, hvor der ikke er sket oversendelse til Gældsstyrelsen.

Rigspolitiet har oplyst, at Rigspolitiet set i lyset af tvangsbøders funktion beklager, at fordringer vedrørende tvangsbøder siden december 2018 ikke er blevet oversendt til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Rigspolitiet har i oktober 2019 igangsat en proces for manuel oversendelse af allerede eksisterende og nye fordringer vedrørende tvangsbøder til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Rigspolitiet har oplyst, at denne proces har høj prioritet hos Rigspolitiet.

For en nærmere redegørelse for denne problemstilling kan jeg henvise til vedlagte redegørelse fra Rigspolitiet af 25. oktober 2019.

Det bemærkes i den forbindelse, at Rigspolitiet har oplyst, at oversendelsen af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen vedrørende almindelige bøder, sagsomkostninger, konfiskation, offerbidrag mv. ikke har været berørt af problemstillingen.

Jeg finder det utilfredsstillende, at politiet ikke siden december 2018 har oversendt fordringer vedrørende tvangsbøder til inddrivelse hos Gældsstyrelsen eller afsøgt alternative muligheder for oversendelse, indtil politiet bliver tilsluttet den nye fordringshaverportal. Jeg forventer, at Rigspolitiet straks tager de nødvendige skridt for at sikre, at der hurtigst muligt igen sker oversendelse af fordringer vedrørende tvangsbøder til Gældsstyrelsen.

Afsluttende bemærkning

Afslutningsvis vil jeg igen kvittere for beretningen og understrege, at jeg er helt enig i, at det er afgørende, at der snarest muligt igen kan ske tilfredsstillende opkrævning og inddrivelse af politibøder og -krav. Jeg har derfor også – som nævnt – bedt Rigspolitiet om i videst muligt omfang at bidrage til, at der sker fremdrift i samarbejdet med Udviklings- og Forenklingsstyrelsen og Gældsstyrelsen, og at der så vidt muligt ikke kommer flere forsinkelser i arbejdet.

En kopi af dette brev er samtidig fremsendt elektronisk til Rigsrevisionen.

Med venlig hilsen



Nick Hækkerup